

Wiadomości Mazurskie

P I S M O C O D Z I E N N E

Nr. 258 (269)

Olsztyn, piątek 8 listopada 1946 r.

Rok II

ZSRR WALCZY O SPRAWIEDLIWY POKÓJ

Przemówienie sekr. gen. partii komunistycznej Zdanowa

MOSKWA, 8.11. (PAP). — W 29 rocznicę rewolucji sekretarz gen. partii komunistycznej Zdanow wygłosił przemówienie, w którym oświadczył m. in.:

— Związek Radziecki poniósł olbrzymie straty podczas wojny zarówno w ludziach, jak i w przemyśle, w komunikacji oraz w całej gospodarce. Gdyby jakiegokolwiek inne, nawet największe państwo o ustroju kapitalistycznym, poniosło takie straty, stałoby się ono mocarstwem drugorzędnym i musiało się odbudowywać przez dziesiątki lat.

— Podczas wojny wysiłki całego narodu i cała produkcja przemysłowa podporządkowane były potrzebom frontu, obecnie wysiłki narodu idą w kierunku rozwoju gospodarki, zgodnie z założeniami planu 5-letniego.

— Pierwsze rezultaty odbudowy naszej gospodarki są już widoczne. Ożyły fabryki, odbudowane są kopalnie, kolchozy, szkoły i zakłady naukowe.

— Jednakże wszystko to są tylko początki, jeżeli wziąć pod uwagę ogromnisze zniszczenia i rozmiary, w których odbudowa będzie musiała być przeprowadzona. Jednakże dla wypełnienia zadań planu 5-letniego mamy przed sobą niemało trudności.

— Przy wykonaniu planu 5-letniego i wobec projektowanego rozwoju produkcji Związek Radziecki może stanąć wobec zagadnienia braku rąk roboczych. Nie należy zapominać, że w walkach z najeźdźcą hitlerowskim oraz wskutek okupacji niemieckiej i wywożenia na roboty przymusowe do Rzeszy, zginęło około 7 milionów obywateli radzieckich.

Następną część przemówienia Zdanow poświęcił walce Związku Radzieckiego o trwały pokój. Narody dążą obecnie do trwałego, demokratycznego pokoju, który by im zapewnił wolny rozwój. Związek Radziecki kroczy w awangardzie demokratycznych narodów, w walce o sprawiedliwy pokój tak, jak w okresie wojny stał na czele w wywoleńczej walce przeciwko faszystom. Międzynarodowa polityka Związku Radzieckiego jest jasna i określona.

— Jest to polityka walki o trwały i demokratyczny pokój między narodami, polityka konsolidacji przyjaźielskiej współpracy miłujących pokój narodów przy użyciu wszelkich prowadzących ku temu dróg.

— Związek Radziecki hołduje polityce pełnego zastosowania zasady stworzenia autorytatywnej międzynarodowej Organi-

zacji Narodów Zjednoczonych, mającej do swej dyspozycji wszystko, co jest potrzebne do utrwalenia pokoju i zapobieżenia napaści. Myślą przewodnią tutaj jest niedopuszczenie do tego, aby Międzynarodowa Organizacja stała się odbiciem Ligi Narodów, lecz była dostatecznie silna i cieszyła się należytyim prestiżem dla utrzymania pokoju i niedopuszczenia do nowych napaści.

— Wiadomo, że wiele dzienników i czasopism w takich państwach, jak USA i Wielka Brytania, specjalizuje się w sianiu nieufności i podejrzania wobec wszystkiego, co pochodzi ze Związku Radzieckiego. Wiadomo, że „Informacje” o Rosji, zapełniające kolumny szeregu dzienników w tych państwach, szeregają już nudzić nawet wielu burżuazyjnych polityków, którzy mają pewne doświadczenie w odniesieniu do kłamstw. Obecnie, ażeby napisać coś o Rosji, wystarczy czasami zmieścić trochę kalumni, trochę niewiedzy i trochę bezczelności, a dalej jest już gotowe. Rzeczy posunęły się tak daleko, że prawdziwe informacje o ZSRR stają się wyjątkiem, a fałszywe — regułą.

— Stalin dał należytą odprawę organizatorom wrzawy o groźbie nowej wojny, demaskując spekulacyjny szantaż, jaki się ukrywa pod tą kampanią i wskazując na brak realnego niebezpieczeństwa nowej wojny. Stalin dowiódł tym samym, że nie można zastraszyć Związku Radzieckiego szantażem i spekulacją, opartą na groźbie nowej wojny.

— Na oczach całego świata występuje raz za razem Związek Radziecki, jako inicjator w walce o prawdziwy, trwały pokój demokratyczny, o prawdziwą współpracę międzynarodową. Jesteśmy przekonani, że wysiłki nasze zakończą się powodzeniem, niezależnie od tego, jakie siły przeciwstawiają się ustanowieniu trwałego, powszechnego pokoju i bezpieczeństwa. Siły, popierające pokój rosną z każdym dniem. Stają się one coraz bardziej zorganizowane i potężne.

Związek Radziecki nie jest osamotniony w swej walce o trwały, demokratyczny pokój i zbiorowe bezpieczeństwo narodów. Pokojowa polityka Związku Radzieckiego cieszy się poparciem milionów ludzi zagranicą. Narody świata — jak utrzymuje Stalin — nie chcą, aby się powtórzyły potworności wojny. Walczą one wytrwale o pokój i bezpieczeństwo.

— Po dokonaniu swej misji dziejowej, która było aniszczenie faszystów, Związek Radziecki walczy obecnie wytrwale o trwały pokój demokratyczny na całym świecie, o bezpieczeństwo narodów i o uczciwe współzawodnictwo między państwami.

Armia Czerwona defiluje w Moskwie

MOSKWA, 8.11. (PAP). — Centralnym punktem uroczystości, związanych z rocznicą Rewolucji Październikowej, była olbrzymia defilada wojsk radzieckich na Placu Czerwonym.

Uroczystości rozpoczęło złożenie raportu przez gen. płk Arteniowa marszałkowi Goworowowi, który po dokonaniu przeglądu pułków wycisnął do żołnierzy przemówienie, składając w imieniu naczelnego dowódcy Armii Czerwonej.

Defiladę otwierał pułk korpusu oficer-

skiego, złożony z najwybitniejszych oficerów wszystkich rodzajów broni, weteranów zwycięskich bitew lat 1941—45. Za pułkiem deflowały kolejno oddziały poszczególnych akademii wojskowych.

Na czele drugiej grupy defilujących wojsk szły doborowe oddziały piechoty, za nimi kawalerii, wszelkich rodzajów artylerii, wojsk zmotorzowanych, przy czym szczególnie gorąco przyjęto przejazd ciężkich czołgów.

Wyszyński o emigrantach politycznych

Propozycje radzieckie na komisji społecznej ONZ

NOWY JORK, 8.11. (PAP). — W ramach rozpoczętej na komisji społecznej Generalnego Zgromadzenia dyskusji nad sprawą utworzenia międzynarodowej organizacji pomocy uchodźcom, delegat Zw. Radzieckiego Wyszyński, przedstawił stanowisko ZSRR, poświęcając wiele uwagi sytuacji panującej na terenie obozów, a utrudniającej repatriację uchodźców.

Wyszyński poświęcił szereg fragmentów przemówienia sprawie uchodźców

i emigrantów politycznych z Polski. Mówiąc o armii Andersa, Wyszyński powołał się na artykuł z londyńskiego „News Chronicle”, w którym autor stwierdził, że pierwszą rzeczą, którą należy uczynić dla pokoju światowego jest rozwiązanie armii Andersa.

„Polacy, pisała gazeta, są święcie przekonani, że są utrzymywani przez aliantów w celu użycia ich pewnego dnia przeciwko Rosji Sowieckiej”.

Mówiąc o trudnościach stawianych osobom powracającym, lub pragnącym powrócić do kraju, Wyszyński przytoczył raporty urzędników UNRRA, dotyczące o brutalnym stosunku żołnierzy amerykańskich do repatriantów polskich. Opierając się na przytoczonym materiale, Wyszyński stwierdził, że złożony projekt międzynarodowej organizacji pomocy uchodźcom nie jest dostatecznie opracowany i przedstawił propozycję radziecką.

WILKOŁAKI FRANCUSKIE

PARYŻ, 8.11. (PAP). Dziennik ruchu oporu „Resistance” przynosi wiadomość o istnieniu we Francji organizacji „Wilkołaków”, której emblematem jest czarny sztandar. Organizacja przygotowuje swych członków do wojny domowej.

„Resistance” przytacza oświadczenie z pisma „Czarny Sztandar”, w którym powiedziano: „Obrona naszego kraju i naszego narodu polega na walce politycznej i zbrojnej przeciwko obecnemu reżimowi”.

PROKURATOR ŻĄDA KARY ŚMIERCI DLA MORDERCÓW POS. ŚCIBIORKA

WARSZAWA, 8.11. (PAP). — W dalszym ciągu procesu przeciw mordercom ś. p. posła Ściborka zabrali głos przedstawiciele oskarżenia, domagając się dla głównych oskarżonych Panka, Płońskiego i Szymczaka kary śmierci, dla pozostałych kary więzienia.

Mowy prokuratorów zamieścimy w numerze jutrzejszym.

Bezcenne arrasory polskie zaginęły w tajemniczy sposób w Kanadzie

LONDYN, 8.11. (PAP). Przedstawiciel Polski zakomunikował na konferencji prasowej, że w tajemniczy sposób zaginęły bezcenne polskie arrasory sztuki, wywiezione potajemnie do Kanady w celu ukrycia ich w czasie wojny.

Brak mianowicie 136 słynnych arrasów wawelskich z XVI w., sprowadzonych przez Zygmunta Augusta.

Dr. Zaleski, który wywiózł arrasory z Polski za granicę w pierwszych dniach wojny, twierdzi, że arrasory te, wartości kil-

ku milionów dolarów, zostały rozmieszczone po kościołach i klasztorach w Quebec.

Jak wyjaśnił przedstawiciel Polski, wszystkie skarby polskie miały być wydane po zakończeniu wojny przy zgłoszeniu hasła: „Matko Boska Częstochowska”.

Przedstawiciel Polski zaznaczył, że w jednym wypadku stwierdzono, iż kilka przedmiotów wydano osobnikowi, który, znając hasło, o kilka dni uprzedził posła polskiego.

ATTLEE DO GENERALISSIMUSA STALINA

LONDYN, 8.11. (PAP). — Premier Attlee przesłał na ręce generalissimusa Stalina depeszę o następującym brzmieniu:

„W XXIX rocznicę założenia państwa radzieckiego przesyłam Panu serdeczne życzenia i proszę o przekazanie narodowi radzieckiemu życzenia od narodu brytyjskiego”.

W 29 ROCZNICĘ REWOLUCJI W PARYŻU

PARYŻ, 8.11. (PAP). — Przemawiając na uroczystości z okazji 29 rocznicy Rewolucji Październikowej Louis Saillant podkreślił wielkie historyczne znaczenie rewolucji październikowej.

„Dzisiaj — oświadczył Saillant — Związek Radziecki jest państwem potężnym i pokojowym. Reakcyjniści prowadzą kampanię oszczerczą przeciwko Związkowi Radzieckiemu, jednakże cały świat wie, że inicjatywa rozbrojenia podjęta została przez przedstawicieli radzieckich. Tak samo, jak byłoby niemożliwe osiągnięcie zwycięstwa bez udziału Związku Radzieckiego, tak samo niemożliwe jest zbudowanie pokoju bez pomocy ZSRR”.

WICEPREMIER FIERLINGER O ZSRR

PRAGA, 8.11. (PAP). W czasie uroczystości, związanych z 29 rocznicą Rewolucji Październikowej, wicepremier Fierlinger oświadczył m. in.:

— Bez udziału Zw. Radzieckiego w wojnie nie byłoby dzisiaj niepodległej Czechosłowacji. Jesteśmy również przekonani, że alians nasz z ZSRR będzie i w przyszłości najlepszą gwarancją odzyskanej przez nas wolności.

WYNIKI WYBORÓW W USA

NOWY JORK, 8.11. (PAP). Według ostatnich wiadomości, w wyborach do izby reprezentantów republikanie zdobyli 246 mandatów, demokraci 186 i niezależna partia pracy 1. W wyborach do senatu republikanie zdobyli 51 mandatów, demokraci 42.

TRUMAN NIE ZREZYGNUJE

LONDYN, 8.11. (PAP). Agencja Reutersa donosi, powołując się na koła dobrze poinformowane, że prezydent Truman nie zamierza zrezygnować ze swego stanowiska. Jedną z osób z otoczenia prezydenta oświadczyła przedstawicielowi Reutersa, że „konstytucja Stanów Zjednoczonych nie pozwala na to, aby prezydent mianował swego następcę. Prezydenta wybiera naród i nie ma innego sposobu dla objęcia tego stanowiska”.

W służbie trwałego pokoju

Rozkaz wiceministra obrony ZSRR

MOSKWA, 8.11. (PAP). W rocznicę Rewolucji Październikowej wicemin. obrony ZSRR gen. Bułganin wydał do sił zbrojnych rozkaz dzienny, w którym m. in. czytamy:

— Po dokonaniu swej misji dziejowej, która było aniszczenie faszystów, Związek Radziecki walczy obecnie wytrwale o trwały pokój demokratyczny na całym świecie, o bezpieczeństwo narodów i o uczciwe współzawodnictwo między państwami.

Pokojowa polityka zagraniczna Związku Radzieckiego spotyka się z sympatią i poparciem wszystkich narodów, ponieważ odpowiada ona ich życiowym interesom. Możemy mieć nadzieję, że sprawiedliwy demokratyczny pokój zostanie osiągnięty, mimo oporu ze strony reakcji międzynarodowej i ze strony wrogów pokoju.

Nie ma obecnie bezpośredniej groźby wojny, lecz nie powinno to być powodem do obniżenia gotowości bojowej radzieckich sił zbrojnych oraz marynarki w służbie bezpieczeństwa ojczyzny oraz w służbie trwałego pokoju na całym świecie.

VOTUM ZAUFANIA

DLA RZĄDU TSALDARISA

PARYŻ, 8.11. (PAP). Donoszą z Aten, że po dyskusji, która trwała całą noc, rząd premiera Tsaldarisa uzyskał w parlamencie votum zaufania, które zostało mu udzielone 183 głosami przeciwko 123.

DEGRELLE W BRAZYLII

MONTEVIDEO, 8.11. (PAP). — Dziennik „El País” donosi, że Leon Degrelle, b. przywódca rexiistów belgijskich, znajduje się w Brazylii. Wiadomość ta nabiera szczególnego znaczenia, ponieważ „El País” uważany jest za organ ministerstwa spraw zagranicznych.

Wielu wstąpił wstąpił 300 - 11/11

Poseł Bańczyk (PSL) zeznaje jako świadek w procesie morderców ś. p. Scibiorka

WARSZAWA, 7.11 (PAP). — Trzeci dzień rozprawy przeciw zabójcom Scibiorka rozpoczął się pod znakiem zeznań działaczy politycznych, którzy naświetlili dokładnie rolę i działalność zamordowanego.

I z rzędu sądowego wyniku niezbiecie, że ci, w których interesie leżała śmierć Scibiorka — dążyli przy tej okazji do drugiego celu: do kompromitacji władz Bezpieczeństwa i niektórych partii demokratycznych.

Jako pierwszy zeznawał wicemin. sprawiedliwości **Tadeusz Rek**, przedstawiając kształtowanie się ruchu ludowego w lecie 1945 r., następnie po utworzeniu Rządu Jedności Narodowej:

— Jedną z najbardziej czołowych ról — mówił wicemin. Rek — miał odegrać Scibiorek, jako zastępca sekretarza naczelnego z tym, że postanowiliśmy wysunąć kandydaturę Bolesława Scibiorka na naczelnego sekretarza na najbliższym kongresie PSL. Tę kandydaturę postanowiliśmy lansować. Spotkała się ona w kołach PSL z dużym oporem.

Co wysuwano przeciwko Scibiorkowi, jakie zarzuty stawiano? Konkretne zarzuty. Najczęściej powtarzało się to, że Scibiorek jest jeszcze zbyt młody, zbyt mało w ruchu ludowym zrany, że trzeba wobec tego kogoś innego, który ma większą staż. Ale były czasem inne kwestie, o których nie mówiono, a o których się wiedziało. Główną przeszkodą do tego, ażeby Scibiorek mógł zostać naczelnym sekretarzem było to, że po oswojeniu Polaków w lutym, czy marcu 1945 r. Scibiorek stanął do jawnej i legalnej pracy.

I pamiętam, iż miał być zjazd wojewódzki PSL w Łodzi. Na ten zjazd przygotowywał się z przemówieniem Scibiorek. Było ustalone, że w przemówieniu swoim wyraźnie postawi sprawę, o której nam chodzi, wyraźnie podkreśli niebezpieczeństwo drogi, na którą PSL zaczęło schodzić, mianowicie z jednej strony drogi negacji, z drugiej strony drogi zachwasczenia PSL przez elementy obce, albo wręcz wrogie ruchowi ludowemu.

Z kolei Sąd przystępuje do przesłuchania świadka posła **Bańczyka**. Św. Bańczyk w krótkich słowach opisuje stosunki panujące w PSL, udzielając wyjaśnień na pytania przewodniczącego, po czym świadka zapytuje prokurator **Holder**.

Prok. Holder: Proszę podać treść oświadczenia złożonego przez świadka na październikowej sesji Krajowej Rady Narodowej i powiedzieć w związku z czym pozostawało to oświadczenie.

Posel Bańczyk: Moje oświadczenie brzmiało w ten sposób, że zwracam się do Krajowej Rady Narodowej, żeby KRN wywodziła specjalną komisję do spraw związanych z zabójstwem Scibiorka, że mam pewne wiadomości, które chcę przed komisją złożyć.

Prok. Holder: Dlaczego świadek w ciągu 9 miesięcy od chwili zabójstwa Scibiorka, do złożenia tego oświadczenia, nie

przedstawił wiadomości organom powołanym do ścigania.

Posel Bańczyk: Te wiadomości doszły do mnie w maju 1946 r. Ponieważ w tych wiadomościach, które ja posiadałem, była mowa, że w te sprawy są włączane czynniki bezpieczeństwa publicznego i ponieważ ta sprawa dotyczyła posłów, zdawało mi się, że najlepiej będzie, jeżeli ta sprawa będzie wyjaśniona i rozstrzygnięta na terenie KRN.

Prok. Holder: Dlaczego świadek w takim razie wcześniej nie podał tego do wiadomości Prezydium KRN, jeżeli uważał tę sprawę za właściwą, t. zn. od maja do października. Przecież to mogło mieć wpływ na wykrycie okoliczności sprawy zabójstwa.

Posel Bańczyk (młczy).

Prok. Holder: Biorę pod uwagę, że świadek jest posłem, osoba zaufania publicznego.

Posel Bańczyk (młczy).

Prokurator: Czy zdaniem świadka działania tych oto oskarżonych mają znamiona samoobrony społeczeństwa.

Posel Bańczyk: Panie prokuratorze, to pytanie wobec mnie jest obraźliwe i ja nie odpowiem na to pytanie.

Przew.: Chodzi o pobudki, jakie skłoniły p. posła do tego rodzaju wypowiedzi.

Posel Bańczyk: Niezręcznie usiłuję wyjaśnić swą osławioną tezę „o samoobronie” i twierdzi, że analizował stosunki w Polsce przemawiając nie na wiecu, lecz na Krajowej Radzie Narodowej.

Zeznaje z kolei świadek inż. **Bronisław Drzewicki**, poseł do KRN. Opisuje on swoją znajomość z posłem Scibiorkiem, datującą się jeszcze z czasów przedwojennych a zacieśnioną w okresie konspiracji.

Świadek zabrał się bliżej ze Scibiorkiem w Łodzi po wyzwoleniu, kiedy ten ostatni zadeklarował się na wyraźną współpracę z radykalnym ruchem ludowym, do którego sympatię zadeklarował jeszcze w konspiracji.

Następnie, po krótkiej przerwie, zeznaje sprowadzony z więzienia świadek dziennikarka **Helena Duninówna**. Zeznaje ona:

Jako oficer wywiadu **Andersa** w grupie „Liceum” po zabójstwie Scibiorka, postanowiłam tę sprawę zbadać. Rozeszły się dwie wersje. Jedna, że Scibiorka zamordowało podziemie, ponieważ był działaczem o przekonaniach radykalnych, zbliżonych w początku swej działalności do obozu demokratycznego i druga wersja, że został zamordowany przez czynniki międzynarodowe, czynniki urzędowe.

Żeby tę rzecz zbadać i złożyć odpowiedni meldunek do „Liceum” — kontynuuję zeznania świadek **Duninowa** — zwróciłam się do jednego z moich kolegów, pracującego w „Gazecie Ludowej”, red. **Witolda Giełżyńskiego** i w drodze prywatnej rozmowy wyszukując to, że miał on do mnie duże zaufanie, zapyta-

łam co myśli o tej sprawie. Spytałam go w ten sposób: czy Bezpieczeństwo dokonało tego zamachu? Odpowiedział, że Bezpieczeństwo nie dokonało tego zabójstwa, że ślady zabójstwa prowadzą do Stronnictwa Ludowego.

Po krótkiej przerwie, zeznaje ostatni świadek red. **Giełżyński**. Potwierdza, że **Duninównę** **Helena** zna jeszcze z czasów przedwojennych, jak również z pracy w „Kurierze Codziennym”, jako koleżankę dziennikarkę. Na pytanie, czy udzielał **Duninównie** jakichś informacji co do zabójstwa ś. p. Scibiorka, odpowiada, że w rozmowie prywatnej, powtórzył jej jedną z plotek, względnie pogłosek kursujących w gmachu, w którym mieści się „Gazeta Ludowa”.

Przedstawiciele stronnictw polskich o przemówieniu min. Mołotowa

WARSZAWA, 8.11 (PAP). — Polska Agencja Prasowa zwróciła się do przedstawicieli władz naczelnych stronnictw demokratycznych z prośbą o wypowiedzenie się na temat wrażeń, jakie wywarło ostatnie wystąpienie ministra **Mołotowa** na Zgromadzeniu Generalnym ONZ.

Członek Prezydium KRN ob. R. Zambrowski oświadczył w imieniu **Polskiej Partii Robotniczej**:

— Wniosek o powszechne ograniczenie zbrojeń, a co zatem idzie wydanie zakazu produkcji i użycia bomby atomowej odpowiada najgłębszym życzeniom narodów miłujących pokój. Dla każdego członka **Polskiej Partii Robotniczej**, jak i dla każdego Polaka sprawa pokoju jest nierozdzielnie związana ze sprawą niepodległości Polski.

Wiceprezydent KRN St. Szwalbe, przewodniczący **Rady Naczelnej PPS**:

— Oświadczenie min. **Mołotowa** zostało z całego serca poparte przez ogół członków i sympatyków PPS, Partii Świadomej, że w wysiłku zbrojeń Polska może być tylko znów ofiarą międzynarodowej zawieruchy wojennej.

Sekretarz gen. NKW Str. Ludowego pos. A. Korzycki:

— Wystąpienie min. **Mołotowa** przeciwko dążeniu do panowania nad światem, za współpracę demokratycznych narodów jest obroną interesów wszystkich narodów miłujących pokój, a więc i Polski. Chłop polski i cały naród polski gorąco popiera stanowisko zajęte przez wybitnego przedstawiciela Zw. Radzieckiego.

Pos. M. Arczyński, sekretarz **CK Str. Demokratycznego**:

— Niewątpliwie przemówienie to, jak i ocena tej mowy przez prasę amerykańską przyczynia się wybitnie do zdemaskowania środków niepokojących narody groźbą nowej wojny. I w tym tkwi największy sukces i największa wartość ostatniego przemówienia ministra **Mołotowa**.

UWAGA! b. żołnierze z Anglii

Jak informuje ambasada polska w Londynie, Brytyjska Kasa Oszczędności ma przekazywać b. żołnierzom **Polskich Sił Zbrojnych** w Anglii należne im odprawy.

Ponieważ brytyjskie PKO może przekazywać odprawę jedynie po otrzymaniu pisemnego upoważnienia od żołnierzy z Polski — wszyscy żołnierze polscy, którzy przybyli z Anglii powinni zwrócić się pisemnie do **Post Office Savings Bank, Polish Savings Section, 10 Beauford Gardens London S.W. 3** — z prośbą o przekazanie do Polski należności z tytułu odprawy drogą wpłaty należnej kwoty do **Bank of England** na dobro **Narodowego Banku Polskiego**, podając jednocześnie swój dokładny adres.

Prezes Rady Naczelnej Str. Pracy, dr. F. Michejda:

— Inicjatywę ogólnego rozbrojenia i międzynarodowej kontroli nad produkcją energii atomowej Stronnictwo nasze wita z całym uznaniem, jako poważny przyczynek do trwałego wyjaśnienia horyzontu politycznego.

Prezes GKW PSL „Nowe Wyzwolenie”, wicemin. T. Rek:

— Minister **Mołotow** wskazał drogę wyjścia, którymi przede wszystkim są powszechne rozbrojenie i zakaz używania energii atomowej dla celów wojny. Wszystkie narody prawdziwie miłujące pokój i wolność winny przyklasnąć przemówieniu ministra **Mołotowa**.

SOJUSZ

POLSKO-CZECHOSŁOWACKI

LONDYN, 8.11 (PAP). — Przed wyjazdem do Nowego Jorku na obrady Generalnego Zgromadzenia ONZ wiceminister spraw zagranicznych **Czechosłowacji** dr. **Clementis** oświadczył, iż stosunki między Polską a Czechosłowacją bardzo się poprawiły w ciągu ostatnich miesięcy i wyraził przekonanie, że ten stan rzeczy znajdzie niebawem swój wyraz w traktacie sojuszniczym.

KRÓL ANGIELSKI PRZEMAWIA W PARLAMENCIE

LONDYN, 7.11 (PAP). — Król **Jerzy VI** wygłosił w parlamencie przemówienie, w którym wyraził nadzieję, że wkrótce już podpisane będą traktaty pokojowe z Włochami, Rumunią, Bułgarią, Węgrami i Finlandią, co przyczyni się do odbudowy zniszczonych krajów.

Wspominając o procesie norymberskim, król oświadczył, że skazanie niemieckich przestępców wojennych będzie ważnym precedensem w rozwoju prawa międzynarodowego i powinno służyć za przestrożę przeciwko ewentualnej nowej agresji.

W 29 rocznicę Rewolucji

NOWY ŁAD

Dwadzieścia dziewięć lat istnienia Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich było historią nieprzerwanej walki o ugruntowanie władzy proletariatu na wewnątrz i o wzmocnienie organizmu państwowego na zewnątrz.

Walka ta po przez krwawe zmaganie na frontach wojny domowej z reakcyjnymi generałami, z interwencją Ententy na Murmanu, w Odessie, Archangielsku i Władywostoku, po przez sprowokowane przez obcy kapitał powstania kaukaskie, po przez unicestwienie kreciej roboty zdrajców w okresie kolektywizacji, wreszcie poprzez nadludzki wysiłek całego narodu w minionej wojnie o Ojczyznę — zakończyła się pełnym zwycięstwem ideałów **Wielkiej Rewolucji**, zwycięstwem partii bolszewików — awangardy radzieckiego proletariatu.

Partia komunistyczna w bloku z bezpartyjnymi odniosła niebywały sukces, wyprowadzając kraj z chaosu rewolucyjnego na drogę rozwoju i rozkwitu, przeobrażając Rosję z folwarku ukoronowanych „samodzierżców” w najbardziej postępowe, produkujące pod wieloma względami państwo na świecie.

Stało się to możliwe dzięki oparciu partii o masę. Jak mityczny Anteusz, który swą siłę i żywotność czerpał z zetknięcia się z Matką-Ziemią, tak partia bolszewików mogła dokonać olbrzymiego dzieła przebudowy ustroju jedynie wskutek trwałej łączności z narodem, z którego brała początek i którego interesom służyła.

Świeżość ton nie byłby zupełny, gdyby

nie fakt, że na czele partii i państwa stał najbliższy współpracownik **Lenina**, **Stalin**, z którego imperium nierozdzielnie związany jest okres pokojowego trudu i wielkich zwycięstw Związku Radzieckiego.

Powojenny świat przeżywa ciężki okres rekonwalescencji, wstrząsany wciąż dżgawkami, które budzą niekiedy poważny niepokój. Nad uzdrowieniem świata czuwa korymbium czterech mocarstw, wśród których głos **ZSRR** wyróżnia się spokojem i pewnością, głębokim zrozumieniem zagadnień, nurtujących ludzkość i prawdziwym pragnieniem pokoju i trwałego bezpieczeństwa.

Na tle częstokroć niepoważnych „wyskoków” anglosaskich mężów stanu, spierających się o kwestje wagi drugorzędnej z uporem godnym lepszej sprawy, jakże korzystnie i krzepiąco brzmią oświadczenia **Stalina**, **Mołotowa**, **Wyszynskiego**, czy **Gromyko**, którzy odrzucając balast słów są rzecznikami nie tylko własnego narodu ale i ludu pracującego całego świata.

Lapidarna, zwięzła wypowiedź **Stalina** na temat sytuacji międzynarodowej, przedstawiająca głęboką troskę o pokój, a jednocześnie i wiarę w faktyczną współpracę narodów, są widomym symbolem radzieckiej polityki zagranicznej, realizującej hasło **Rewolucji Październikowej: POKÓJ**.

Siła **Zw. Radzieckiego** leży nie tylko w jego liczebności, ale i jakości materiału ludzkiego. Zwykle się dotąd dość lekceważąc okroścały narody radzieckie

słowem: masy, zapominając, niestety, że te masy dźwigały na sobie cały ciężar wojny przez długie trzynaście lat, że masy te dostarczyły bohaterstwa żołnierza, wydały szereg znakomitych dowódców, że z tych mas wyszły wybitni uczeni, którzy rozwój techniki pchnęli na nowe tory.

Niewątpliwie masa jest czynnikiem siły wszelako, jeśli o narodach radzieckich można mówić jako o masie, to jedynie w znaczeniu jednolitego, solidarnego, ożywionego wielką miłością ojczyzny i przepojonego namiętnością pracy — narodu. Te cechy narodów radzieckich wysuwają się na plan pierwszy. Te cechy przeważały szalę zwycięstwa.

Zbrojnym ramieniem narodu jest jego armia. Armia **Czerwona** zdała swój egzamin bojowy już w okresie rewolucyjnym. Jednak jej wartość bojowa była niedoceniana nawet przez fachowców w tej dziedzinie. Tymczasem zwycięski marsz Armii **Czerwonej** od **Wołgi** po **Berlin** wpływał właśnie w wartości bojowych żołnierza radzieckiego, umiejętności dowódców i jakości materiału wojennego, produkowanego przez zaplecze frontu.

Więź narodu z armią jest gwarancją militarnej mocy **ZSRR**.

Rewolucja Październikowa, przekreślając ustrój niesprawiedliwości społecznej, oparty na wyzysku kapitalistycznym, oddała robotnikom fabryki, ziemię — chłopom. Rosja z kraju o prymitywnym systemie gospodarki, wyrosła w ciągu krótkich lat na pierwszą po USA potęgę przemysłową, a kolektywna gospodarka rolna pozwoliła osiągnąć rezultaty nie do pomysłenia przy systemie indywidualnych gospodarstw.

Zagłębie **Donieckie**, **Dnieprostrój**, kanał **Moskwa-Wolga**, nawadnianie zaszyte-

kich pustyń i spalonych słońcem stepów — oto poszczególne punkty pnącej się wciąż w górę krzywej radzieckiego przemysłu i gospodarstwa.

Nigdzie bodaj nie obserwuje się takiego pędu do wiedzy, jak w **ZSRR**. Wzrost uprzemysłowienia kraju zależy od fachowych kadr robotników, techników i inżynierów. Specjalizacja w każdej dziedzinie życia stawia nieprzećiętne wymagania.

Wielka Rewolucja, dając narodowi chleb, dała i książkę. **ZSRR** może dziś poszczycić się znakomitym procentem alfabetów i szeroko rozgałęzioną nicią szkół niższych, średnich i wyższych. I w niejednym wypadku świat musiał uznać wyższość nauki radzieckiej.

Sprawy kultury i sztuki pozostają pod troskliwą pieczą państwa. Rozkwit literatury pięknej, rzeźby monumentalnej i muzyki, notowanych wysoko za granicą — oto dorobek 29 lat istnienia **ZSRR**.

Socjalistyczny ustrój **Zw. Radzieckiego** wyklucza pojęcie wojny agresywnej, imperialistycznej. U podłoża tego ustroju leży pokój. Zwalczając nacjonalizm i kapitalizm, ustrój socjalistyczny wysuwa koncepcję międzynarodowego i gospodarki społecznej, a w systemie tym nie ma miejsca na wojnę.

Zw. Radzieckiemu potrzebny jest pokój i o pokój ten walczyć będzie, a nigdy nie zwycięży się narodu, w którym większość robotników i chłopów uznała, poczuła, przekonała się, że sprawa swoją władzę, władzę pracujących, że wykonuje to dzieło, które im i ich dzieciom zabezpieczy możliwość korzystania ze wszystkich dóbr kultury, ze wszystkich osiągnięć ludzkiej pracy. (Kb)

REPATRIANCI JADĄ

Przybył transport repatriantów Nr 225 z Wilna w składzie 58 wagonów. Przyjechało 569 osób, przywożąc żywy inwentarz. (za)

AKADEMIA DLA MŁODZIEŻY W ROCZNICĘ REWOLUCJI

W związku z 29 rocznicą Rewolucji Październikowej w auli Państw. Gimnazjum Żeńskiego odbyła się okolicznościowa akademia młodzieżowa, poświęcona Rewolucji i jej znaczeniu dla wolnej, niepodległej Polski.

Akademii zabrał głos Błński przemówieniem na temat przebiegu rewolucji i roli jaką w niej odegrała Partia Bolszewików.

Następnie przedstawiciel WRN ob. Grefkowicz wygłosił referat na temat początków Polski Ludowej. (b)

POZNAŃSKI KWARTET SMYCZKOWY

W sobotę, w sali kina „Polonia” o godz. 20.15 wystąpi z jednym koncertem znakomity kwartet smyczkowy z Poznania prof. Z. Jahnkego.

Bilety wcześniej do nabycia w kasie kina „Polonia”.

WYSTĘP ARTYSTÓW REWIOWYCH

W dniach 16 i 18 bm. o godz. 17 Okręgowa Komisja Zw. Zaw. urzędują w sali Teatru Miejskiego wieczór pieśni i humoru na rzecz budowy Domu Związkowego. W wieczorze wezmą udział artyści scen warszawskich z Felicją Daniszewską, Antonim Jaksztusem, tenorem Pol. Radia Jerzym Golferdem i Zofią Zalewską na czele.

W dniu 17 bm. artyści warszawscy wystąpią w ramach poranku rewiewego zorganizowanego przez OKZZ w sali kina „Polonia”.

Bilety do nabycia w OKZZ.

Dzisiaj wieczorem

TEATR IM. ST. JARACZA

O godz. 19.30 komedia R. Niewiarowicza „Ich dwóch”.

KINO „POLONIA”

Film polski „Dr Marek”. Początek seansów 16, 18 i 20.

KINO „MAZUR”

Film polski: „Szczęśliwa 13-ka”. Początek seansów o godz. 15, 17 i 19.

Jeszcze 40 tysięcy rodzin może osiąść na roli w województwie olsztyńskim

Statystyki urzędowe wykazują stan zaludnienia naszego województwa w chwili bieżącej na blisko 450.000 ludzi. W tym, zaokrąglając cyfry, na przesiedleńców i repatriantów przypada 286.000, na zweryfikowanych Warmiaków i Mazurów 68.000 i na niezwyfikowanych oraz Niemców — 95.000 ludzi.

Od początku akcji w miastach osiadło 38.500 rodzin, razem ponad 126.000 ludzi, w tym repatriantów 18.200 rodzin, co stanowi około 55.000 osób. Reszta — 71.000 przypada na przesiedleńców.

Osadnictwo wiejskie objęło dotąd 40.400 rodzin, razem prawie 161.000 ludzi, w tym repatriantów 14.750 rodzin — 57.200 osób i przesiedleńców 25.600 rodzin — 103.600 osób — razem 160.800.

Podjęta niedawno w terenie kontrola danych statystycznych stwierdziła nieco mniejszy stan zaludnienia wsi, niżby to wynikało ze statystyk. Różnice w niektórych powiatach sięgają od 1 do 4 tys. ludzi.

Niedokładność w cyfrach osadnictwa rolnego kompensuje w znacznej mierze dość znaczny odsetek niezameldowanych mieszkańców miast. W ogóle, operując cyframi ludności rolnej, należy mieć na uwadze, że powiatowe placówki PUR, które notują ściśle każdą osiadłą na ich terenie rodzinę, nie mogą szybko uchwycić ruchu wstępnego ludności, który wymyka się spod ewidencji.

OKRES STAGNACJI KOŃCZY SIĘ

Lwia część osadników przybyła na nasz teren w okresie od zapoczątkowania akcji do końca czerwca br. Od lipca nastąpiło zahamowanie ruchu, które trwa do dziś.

W ciągu tych czterech miesięcy przybyli na nasz teren, względnie przeszli tranzytem dalej na zachód, 24 transporty z repatriantami, z których pozostało dla osiedlenia się w wojew. olsztyńskim około 5.800 osób.

Czyni się tłumaczy tak długotrwały zastój w ruchu repatriacyjnym i kiedy się on ożywi i w jakiej mierze — pokaże najbliższa przyszłość.

Sygnalizowane parokrotnie z Warszawy wznowienie akcji na większą skalę nie sprawdziło się. Ostatnio z Min. Ziemi Odr. nadeszła wiadomość, zapowiadająca nowy przypływ fall repatriantów z Litwy i Białorusi w liczbie około 300.000 ludzi.

Nowe transporty mają przybyć do dn. 1 lipca 1947 r., nie wiadomo jednak, jaka część tej rzeszy ludzkiej będzie skierowana na nasz teren.

W związku z tą zapowiedzią warto podsumować już osiągnięte wyniki osadnictwa rolnego i dalsze jego możliwości w wojew. olsztyńskim.

REZERWA GOSPODARSTW

Osadnicy rolni, którzy przybyli tu w liczbie ponad 160.000 ludzi, objęli dotąd w posiadanie około 36.700 gospodarstw poniekąd do 100 ha o łącznej powierzchni 580.000 ha.

Pozostaje jeszcze do obsadzenia 14.787 gospodarstw tego typu, o ogólnym obszarze 378.000 ha. Cała ta rezerwa ziemi w planie osadnictwa przewidziana jest wyłącznie dla repatriantów.

W wymienionej liczbie blisko 15 tys. gospodarstw nieobsadzonych przeszło 5 tys. posiada zabudowania w stosunkowo dobrym stanie i może być niezwłocznie przekazana osadnikom.

Przy dzisiejszym stanie rodzin (przeciętnie 4 osoby na rodzinę) liczba 5 tys. zagród do 100 ha odpowiada ilości 20-30 tys. osadników. A za tym tylko nieznaczna część pierwszej po przerwie tranzytu repatriantów (300.000) znajdzie na naszym terenie podstawowy warunek życia — niepokodzony dach nad głową i zabudowania gospodarskie w znośnym stanie.

Dalsze transporty z repatriantami będą obejmowały coraz gorsze zagrody, wymagające mniej lub więcej kapitalnych remontów.

Osadnicy, jak podawaliśmy wyżej, objęli 36.700 gospodarstw do 100 ha. Osiadło na nich 40.400 rodzin, co odpowiada w przybliżeniu takiej samej ilości otrzymanych nadziałów.

W trybie osadnictwa grupowego osiadło na majątkach ziemskich 350 rodzin; w posiadaniu autochtonów znajduje się około 11.000 gospodarstw, z których pewna część przekracza ustaloną dla osadników maksymalną normę 20 ha.

LICZBA „ŻYWYCH” GOSPODARSTW

Z zestawienia powyższych cyfr wynika,

że obecnie liczba tzw. „żywych” gospodarstw do 100 ha, łącznie z osadnictwem grupowym, zbliża się do 50.000.

Dotąd mówiliśmy tylko o gospodarstwach do 100 ha. Obszar tych gospodarstw wynosi 957.935 ha. Pozostają jeszcze majątki powyżej 100 ha o ogólnym obszarze 766.908 ha. Łącznie cały obszar ziemi, objętej przez małą, średnią i większą własność ziemską stanowi 1.724.843 ha.

Z tego obszaru przeszło w ręce przesiedleńców i repatriantów 536.000 ha, przekazano grupom osadniczym — 8.680 ha, w posiadaniu ludności autochtonicznej, uwzględniając ostatnią akcję zwrotu majątków, pozostaje około 160.000 ha, razem 748.680 ha.

Po potrąceniu tej cyfry od ogólnego arealu pomieściłkiej własności ziemskiej otrzymamy rezerwę — 976.163 ha. Od tego zapasu ziemi ma odejść 105.000 ha na ośrodki kultury rolnej i 10.000 ha dla szkół rolniczych; 146.468 ha zajmują wody, lasy i nieużytki — razem 261.468 ha.

Pozostaje właściwy fundusz ziemi w całości przeznaczony dla wszystkich trzech typów osadnictwa (indywidualnego, grupowego i spółdzielczego) — 714.695 ha. Cyfra ta nie jest bynajmniej wygórowana.

Pewna część tego zapasu zużyta zostanie na upelnorolnienie już istniejących kartowatych gospodarstw.

Szacując możliwości osadnictwa w naszym województwie według zapasu 600 tys. ha i licząc przeciętnie 15 ha na gospodarstwo, otrzymamy około 40.000 nowych gospodarstw. Z tego by wynikało, że chłonność wsi naszego województwa nie przekracza 40.000 rodzin, co w dzisiejszych warunkach odpowiada liczbie 160.000 ludzi. (E)

Koniec z „bankietomanią” Doniosłe zarządzenie Min. Aprop. i Handlu

Niejednokrotnie zajmowaliśmy się w ramach naszego pisma krytycznym stanowiskiem w stosunku do rozwiązanej pijackiej, które pod rozmaitymi postaciami szerzy się nasammiennie.

Nawet tak niewinne uroczystości, jak np. „Dożynki”, otwarcia i poświęcenia zakładów pracy i fabryk, są suto zakrapiane alkoholem. Przy łada okazji urzędują się „skromne” przyjęcia z „nieskromnym” wyszynkiem wódki, co się z reguły kończy smutnym widowiskiem. „Bankietomania” dosięgła zatrważających rozmiarów.

Podczas poświęcenia roszarni lnu w

Szczytnie, o czym w swoim czasie pisaliśmy, przepito, jak dowiedzieliśmy się, aż 70 tys. zł. Pieniądze te, przyznane na premie robotnikom za wydatną pracę, użyto właśnie na urządzenie bankietu, który się skończył bardzo niechlubnie. Robotnicy i robotnice w stanie odurzenia alkoholowego nie zawsze umieli utrzymać godną postawę, w czym też nie celowali i wyżsi przełożeni.

Na polecenie szczytnianom można powiedzieć, że i gdzie indziej również nie lepiej bywało, podkreślaliśmy już przy każdej nadarzającej się okazji.

Stanowisko nasze zostało potwierdzone przez władze ministerialne, które zdecydowanie przystąpiły do poleżenia kresu „bankietomanii”. Ministerstwo Aprop. i Handlu wypowiada zdecydowaną walkę wszelkim oficjalnym „popijawom”. Dotychczasowa praktyka bankietomanii miała utworzone drogi w władz aprowizacyjnych, występując o przydziały artykułów żywnościowych (wódki kupuje się za gotówkę). Przydziały żywnościowe na cele bankietowe przynosiły szkodę ludności pracującej.

Ministerstwo Aprop. i Handlu doceniając krzywdę, jaką wyrządzano ludności przez przydziały artykułów żywnościowych na urządzenie przyjęć, poleciło władzom I-iej i II-iej instancji przestrzegać ściśle wydanych ostatnio instrukcji.

W myśl tych instrukcji w wypadku zjazdów organizacji społecznych mogą być przydzielane artykuły żywnościowe tylko na cele zapowianowania ich uczestników i nie mogą w żadnym wypadku być użyte na urządzenie wystawnych przyjęć.

W razie stwierdzenia, że miejscowe władze czy instytucje, nie bacząc na obowiązujące zakazy, organizują pijackie imprezy, Minister Aprop. i Handlu poleca w każdym wypadku komunikowanie mu o nich, aby z kolei powiadomił Biuro Kontroli przy KRN. Nawet jeżeli organizacje, czy instytucje urządzają wystawne bankiety z własnych środków, należy zwrócić się do nich z apelem o zaniechanie tego rodzaju niestosownych przedsięwzięć.

Ponadto Minister zaleca, aby wszelkiego rodzaju wysoki w tej dziedzinie były ogłaszane i piętowane w prasie, jako nie podporządkowanie się elementarnym nakazom oszczędności, obowiązującym wszystkich obywateli.

W dobie wyjątkowej pracy nad odbudową kraju i realizowania przez Rząd planów gospodarczych, mających za zadanie poprawę materialnego bytu ludności, nie można marnować ani pieniędzy ani sił ludzkich. (E)

W kalejdoskopie spraw województwa Z obrad Zjazdu Starostów w Olsztynie

Na wczorajszym, trzecim z kolei, posiedzeniu Zjazdu Starostów wojew. olsztyńskiego, pod przewodnictwem dyrektora ob. mgr. W. Jaśkiewicza, poruszono szereg nowych zagadnień, nie omawianych na dwu pierwszych posiedzeniach.

NIEWŁAŚCIWY ROZDZIAŁ ZIARNA

Nacz. Wydz. Insp. Starostw, ob. mgr. Palamarczyk, zwrócił między innymi uwagę na fakt niewłaściwego rozdziału przez Akcję Siewną zboża, przeznaczonego na oziminy, między drobnymi rolnikami, a majątkami ziemskimi. Przeceniając niejako możliwości tych ostatnich, A.S. przydzieliła im więcej zboża, niż mogli wykorzystać, z jawnym uszczerbkiem dla rolników, którzy mając znacznie więcej uprawionej ziemi, nie mogli jej w pełni obsiać — z braku nasion. Mówca zwraca się do starostów, aby zapobiegli podobnej ewentualności podczas najbliższej kampanii wiosennej.

„ROKI URZĘDOWE”

Wchodzimy w okres, który wymaga od czynników administracji ogólnej wielkiego nakładu pracy i wielkiej staranności w jej wykonaniu, a to z uwagi na pilne i odpowiedzialne zadania, jakie ma przed sobą akcja osiedleńcza, której towarzyszy obecnie — uwłaszczenie i zwrot gospodarstw autochtonom.

W związku z tą akcją należy wzmocnić liczebnie i pod względem doboru ludzi Referaty Osiedleńcze Starostw i Komisje Wnioskowe, a ponadto rozłożyć kontrolę nad ich działalnością. Zadaniem starostów jest lagodzenie zatargów między ludnością miejscową i napływową. Należy przyspieszyć organizację Straży Obywatelskiej tam, gdzie jej nie ma.

Gła utrzymywania żywych kontaktów z ludnością starostowie powinni w miejscowościach, gdzie stosunki są najbardziej powolane, organizować co najmniej co miesiąc tzw. „roki urzędowe”, aby tą drogą dać możliwość tej ludności wypowiedzenia się, poznać warunki jej życia i zaspokoić pilne potrzeby.

Ob. Lisiewicz, nacz. Wydz. Org. U.W. zwraca uwagę na niewłaściwość odrzucania wniosków weryfikacyjnych, złożonych po terminie. W myśl nowych zarządzeń władz centralnych można odmówić przyjęcia wniosku tylko w tym wypadku, jeżeli opóźnienie nie zostało odpowiednio u motywowane.

Nacz. Wydz. Społ.-Polit., ob. Jeżewski, poruszając sprawy związane z akcją wysiedlenia Niemców, przytacza wypadek zaudnienia przez pewne Starostwo byłego obywatela niemieckiego, który przyjął następnie obywatelstwo szwajcarskie i był zatrudniony w jednej z zagranicznych placówek dyplomatycznych.

REORGANIZACJA MO

Komendant Wojewódzki MO, mjr. B. Skutecki, mówiąc na temat przydatności służbowej i poziomu moralnego swoich podkomendnych stwierdza, że walkę z przestępczością utrudnia ogromnie niewłaściwy w wielu wypadkach dobór ludzi, wskutek czego zużywa się wiele energii na oczyszczanie aparatu bezpieczeństwa z elementów szkodliwych. Dość powiedzieć, że w ciągu 4 miesięcy usunięto z Milicji około 250 ludzi.

W ciągu pierwszego miesiąca swego urzędowania komendant wojew. usunął trzech powiatowych komendantów M. O.

Kadry Milicji dalekie są od przewidzianych w etatach — brakuje około 1000 ludzi. Mówca zwraca się do starostów z prośbą, aby dla dobra służby postarali się o zaciężenie współpracy z pow. komendantami MO.

O DOTRZYMANIE TERMINU

Ob. Kłos, nacz. Wydz. Osiedleńczego kładzie nacisk na akcję uwłaszczeniową i zwrotu gospodarstw autochtonom. Prace Komisji Wnioskowych muszą być ukończone w tym roku.

W toku dyskusji nad poruszonymi zagadnieniami niektórzy starostowie, zwłaszcza najbardziej zaludnionych powiatów, wskazywali na niemożność dotrzymania powyższego terminu (31.XII.47), a to ze względu na liczbę i szczypty personel Komisji Wnioskowych. Powiększenie liczby tych komisji i ich składu napotyka niekiedy na nieprzewidywane trudności z powodu braku odpowiednich ludzi. (E)

42.653 MIESZKAŃCÓW LICZY OLSZTYN

Według ewidencji na dzień 31 ub.m. Olsztyn liczył 42.653 mieszkańców. W miesiącu październiku zameldowano 1.646, a wymeldowano 861 osób.

W Urzędzie Stanu Cywilnego w październiku zanotowano 34 zgony (o 10 więcej, jak we wrześniu), 95 urodzeń (o 13 więcej, jak we wrześniu) i sporządzono 62 aktów małżeństwa wobec 40 sporządzonych w miesiącu wrześniu.

BILANS NASZEJ LEKKOATLETYKI

Wyniki lepsze niż w ubiegłym sezonie

najlepszy wynik 12,5 sek. został wyraźnie poprawiony, to samo da się powiedzieć o biegach średnich, długich, rzutach i skokach.

Dla zorientowania podajemy przy każdej tabeli najlepszy wynik za rok 1945.

100 m (12,5) Ładnowski i Białowas — 11,9. Bryłka 12, Mikołajczyk 12,1, Stankiewicz 12,1.

400 m (82 sek.) Mikołajczyk 58,2, Bołtacz 58,4, Poniatowski 58,8, Abramski 58,8 i Troicki 59.

1500 m (4:49,5 sek) Abramski 4:28,9, Bołtacz 4:36,1, Stankiewicz 4:54,2, Prusik 5:05,1, Poniatowski 5:07,1.

Skok w dal (5,45 m) Białowas 5,98, Bryłka 5,91, Szczerbicki 5,85, Stankiewicz 5,75, Mikołajczak 5,52.

Skok wzwyż (1,41 m) Szczerbicki 1,62, Próchnicki 1,60, Dzieżkowski 1,60, Tatar-kiewicz 1,55, Rutkowski 1,51 m.

Skok o tyczce (2,70 m) Szczerbicki 3,10, Dzieżkowski 2,91, Rutkowski 2,85, Abram-ski 2,70, Próchnicki 2,65 m.

Trójskok (11,35 m) Białowas 12,48, Stan-kiewicz 12,06, Mikołajczak 11,68, Tatar-kiewicz 11,65, Rutkowski 11,40 m.

Dysk (29,50 m) Białowas 33,50, Mikołaj-czak 31,80, Szczerbicki 30,74, Wysokiński 29,05, Abramski 29,01 m.

Kula (10,91) Białowas 12,54, Szczerbicki 10,90, Borucz 10,82, Wysokiński 10,41, Bania 10,23 m.

Oszczep (42,20m) Białowas 49,30, Mar-kowski 43,20, Szczerbicki 42,50, Woliński 41,00, Abramski 39,80 m.

Odkrycie talentu ucznia Lic. Komunik, Abramskiego jest chyba najjaśniejszym momentem ubiegłego sezonu. W tym skromnym sportowcu widzimy naszego reprezentanta w walce z najlepszymi średniodystansowcami Polski.

W sumie — w ciągu jednego sezonu — lekkoatletyka nasza zrobiła duży krok naprzód. Obecnie nasi lekkoatleci schodzą ze stadionu do hal sportowych, by tam poprawiać i udoskonalać swoje wyniki. Co się tyczy treningów, zapraw i imprez sportowych w halach sportowych, podamy obszernie w najbliższym numerze. (aw)

Czy lekkoatletyka zajęła już należne jej, „królowej sportów”, miejsce w naszym okręgu? Oto pytanie, jakie stawiamy sobie przy bilansowaniu tegorocznego sezonu.

Lekkoatletyka jest sportem, dającym się łatwo określić przy pomocy cyfr. Porównując najlepsze z roku ubiegłego i obecnego wyniki, stwierdzimy olbrzymią poprawę. W biegach na 100 m w ub. sezonie

URZĄD WOJEWÓDZKI OLSZTYŃSKI
Wydział Aprowizacji i Handlu

Olsztyn, dnia 2. 11. 46 r.

OGŁOSZENIE

Wojewódzki Wydział Apr. i Handlu w Olsztynie komunikuje, że w m-cu listopadzie 1946 r. będą wydawane art. żywnościowe w/g klucza jak niżej:

Lp.	Artykuły żywność.	N-ry kuponu	I	II	III	IR	IIR	U w a g i
1	Chleb	1	1,5	1,5	1	1	1	
2	"	2	1	1	1	1	1	
3	"	3	1	1	1	1	1	
4	"	4	1	1	1	1	1	wydaje się w kg.
5	"	15	1	1	1	1	1	
6	"	16	1	1	1	1	1	
7	"	17	1	1	1	1	1	
8	"	18	1	1	1	1	1	
9	Cukier	19	0,5	0,4	—	0,25	—	
10	Sól	8	0,4	0,4	0,2	0,3	0,2	
11	Mąka pszenna 80%	6	2	1,5	1	1	1	
12	Kasza kukurydziana	12	2	0,5	—	0,5	—	
13	Tłuszcz—boczek	9	1	—	—	—	—	
14	Mięso — konserwy	10	1	—	—	—	—	
15	Sledzie	11	—	1	—	—	—	

Na karty zaopatrzenia „C”

Lp.	Artykuły żywność.	Nr Nr kuponu	Ilość w klg	U w a g i
1	Chleb	1	2	
2	"	2	2	
3	"	3	1	
4	"	4	1	
5	Kasza kukurydziana	10	1	
6	Sledzie	9	0,5	w zamian mięsa

kupon na Fundusz Aprowizacyjny Nr 26

Na kartki zaopatrzenia „D”

Lp.	Artykuły żywność.	Nr Nr kuponu	Ilość w klg	U w a g i
1	Cukier	1	0,25	
2	Mąka pszenna 60%	14	1	
3	Sledzie	13	0,5	
4	Ser	3	0,4	
5	Sok owocowy	19	2,6	

Na kartki zaopatrzenia „M”

Lp.	Artykuły żywność.	Nr Nr kuponu	Ilość w klg	U w a g i
1	Cukier	1	0,25	
2	Tłuszcz—boczek	2	0,25	
3	Mleko w proszku chude	3	1,5	

Na zakłady i instytucje w klg

Lp.	Artykuły żywność.	Sto łów-ki	Szpi-tale	Siero-cińce	Buray	Złobki	Przed-szkol.	Domy starc.	Kuch-nie lud.
1	Chleb	—	8,5	10	6	—	3	5	—
2	Cukier	0,3	0,8	1	0,55	1,5	0,3	0,3	0,3
3	Sól	0,15	0,55	0,4	0,4	0,05	—	0,2	0,15
4	Mąka pszenna	0,3	2,3	1	1,3	0,9	1,5	1,3	0,3
5	Tłuszcz—boczek	—	1,15	1	0,65	0,6	0,3	0,15	0,15
6	Konserwy	—	1	1	0,5	0,4	—	0,4	—
7	Fasola	0,5	0,9	1	0,9	—	0,75	0,9	0,5
8	Kasza kukur.	—	1	1	1	—	—	1	—
9	Sledzie	0,3	—	—	—	—	—	—	—
10	Jaja w proszku	—	—	0,1	—	—	—	—	—
11	Mleko w pr. chude	—	1	1	1	1,5	—	—	—
12	Sok owocowy	—	—	2,6	—	—	—	—	—

Za Wojewodę
z-ca Naczelnika Wydziału
(—) Baran Adam

2490

WYNIKI ZBIORKI ULICZNEJ

W dniach 1 i 3 bm. odbyła się zbiórka uliczna na rzecz Komitetu Opieki nad Grobami Bojowników o Wolność. Ofiary wg. komisijnego obliczenia wyniosły zł 75.064.

Wszystkim osobom, które wzięły udział w zbiórce, Polski Czerwony Krzyż oraz Komitet Opieki składa za naszym pośrednictwem serdeczne podziękowanie.

Wypadki i przestępstwa

SA-MANN UJĘTY

Przed kilkoma dniami został aresztowany przez funkcjonariuszy Wydziału Służby Śledczej Kom. Woj. MO w Olsztynie Karol Wilhelm Matz.

Jak wykazuje śledztwo aresztowany Matz był członkiem niemieckiej organizacji partyjnej SA i działał na szkodę narodu polskiego.

Podczas okupacji Matz prowadził swą działalność antypolską we Włocławku (woj. poznańskie).

W tym czasie Matz na terenie wsi Dąb, pow. Kolo, dokonał gwałtu na osobie swej pracownicy Janiny Soral.

Ostatnio Matz pracował w PPT i MR w Olsztynie, gdzie został aresztowany. Zwyrodniał w wysługiwaacz faszystowski w krótkim czasie odpowie przed Sądem Specjalnym.

SAMOBÓJSTWO

W dniu wczorajszym popełniła samobójstwo przez powieszenie Anna Hettman narodowości niemieckiej, zam. we wsi Śmigł, gm. Żytno pow. Pasłęk.

Przyczyną tego desperackiego kroku są nie ustalone. (sh)

Sluchamy radia

PIĄTEK, 8 bm.:

15.00 Słuchowisko dla dzieci, 15.25 Audycja dla kobiet, 15.40 Zagadki muzyczne, 15.55 Reportaż, 16.05 Dziennik, 16.30 Audycja słowno-muzyczna, 17.00 Audycja dla młodzieży, 17.10 Audycja słowno-muzyczna, 17.40 Na ziemiach odzyskanych, 18.00 Audycja wojskowa, 18.30 Reportaż, 18.45 Poradnik językowy, 19.00 Muzyka ludowa, 19.30 Koncert symfoniczny, 21.45 Kwa drans prozy, 22.00 Radiowo Uniwersytet Ludowy, 22.15 Koncert rozrywkowy, 22.55 Rozmowy z pisarzami, 23.00 Ostatnie wiadomości, 23.20 Program, 23.30 Muzyka tańcowa.

KUPIE piecyk szamotowy ewentualnie żelazny. Telefon 8264 automat. 2404-1

POTRZEBNA paniątka umiejąca maszynowo podnosić oczka. Zgłoszenia sklep „Bata”. 2406-1

UNIEWAŻNIAM zagubioną kartę rejestracyjną, wydaną przez RKU Brodnica, na nazwisko Ankowski Stefan, ur. 5.5.1908. 2416-1

UNIEWAŻNIAM zagubione tymczasowe zaświadczenie obywatelstwa polskiego, wydane przez Starostwo Powiatowe Olsztyn, na nazwisko Rudolf Antoni, zam. w Butrynach pow. Olsztyn. 2421

UNIEWAŻNIAM zagubioną kartę rejestracyjną, wydaną przez RKU Olsztyn, na nazwisko Alaszkiewicz Bolesław syn Bolesława, ur. 22.VI.1925 r. w Starorzębach, pow. Płock. 2422-2

UNIEWAŻNIAM zagubione orzeczenie na gospodarstwo wiejskie, wydane przez PUR Olsztyn, na nazwisko Bagiński Adam, zamieszkały w Bukowie pow. Ostróda. 2423

UNIEWAŻNIAM zagubioną kartę rejestracyjną Nr 2455, kartę powiernictwa, wydaną przez PUR, dowód tożsamości konia oraz niemiecką książkę pracy z fotografią, na nazwisko Ziółkowski Mieczysław. 2424

UNIEWAŻNIAM skradzione dokumenty: dowód zameldowania 28.9.46, zaświadczenie Nr 81/29 o zgłoszeniu do rejestracji poborowych, wydany przez Zarząd Miejski na nazwisko Juszyński Konstanty, ur. 18.12.1929, zam. Ostróda, Gdańska 33. 2425

UNIEWAŻNIAM zagubioną legitymację służbową, wydaną PKS Olsztyn, na nazwisko Erhardt Franciszek, ur. 13.III.1918 r. w Lublinie. 2426

UNIEWAŻNIAM zagubiony dowód osobisty, wydany przez władze niemieckie w Ciechanowie, na nazwisko Wyszowska Celina, ur. 16.2.1926 r. w Ciechanowie. 2427

„SWÓJ DO SWEGO PO SWOJE”
Wszyscy w Okręgu Mazurskim piją:
PIWO MAZURSKIE
PIERWSZY MAZURSKI BROWAR
„SPOŁEM”
W KĘTRZYNIE (RASTEMBORKU)
HURTOWNIA — OLSZTYN,
Aleja Wojska Polskiego 82
2425-1

OGŁOSZENIE

Wojewódzki Wydział Aprowizacji i Handlu w Olsztynie komunikuje, że Ministerstwo Skarbu przedłużyło termin wypłaty zaliczki gotówkowej na zakup ziemniaków ze Skarbu Państwa Instytucjom Państwowym, do dnia 15 listopada.

Po tym terminie żadnych wypłat udzielać się nie będzie. 2429

OGŁOSZENIE

Zarząd Wojewódzki Związku Samopomocy Chłopskiej, zawiadania delegatów, wybranych na statutowych Zjazdach Gminnych i Powiatowych, że Zjazd Wojewódzki delegatów odbędzie się w dniach 17 i 18 listopada br. w Olsztynie.

Delegaci winni zgłosić się osobiście w dniu 16.XI i do godz. 10-ej dnia 17.XI po odbiór karty delegackiej do lokalu Zarządu Wojewódzkiego ZSCH w Olsztynie, ul. Kajki 6. 2420-2

OGŁOSZENIA

DROBNE

Dr. med.
JANINA PIOTROWICZ-JURCZENKO
Specj. chor. skórne i weneryczne
Olsztyn, ul. Limanowskiego 22 m. 4
od 9 do 11 i od 15 do 16. 2038-1

SPOŁECZNO - Obywatelska Liga Kobiet w Olsztynie poszukuje rutynowanej krawcowej, która poprowadziłaby kurs kroju i szycia. Zgłoszenia do Sekretariatu ul. Warmińska 26. 2412-1

KSIĘGOWI do pracy w Zakładach Przemysłowych potrzebni. Zgłoszenia pod „Plan kont” do Administracji. 2428

3 XI ZGINEŁA biała duża koza. Kto wskaże miejsce jej pobytu dostanie wysokie wynagrodzenie. Adres Sienkiewicza 1a-3. 2431

Redakcja i Administracja: Olsztyn, ul. 22 Lipca 16. Telefon Nr 81-90. Dział Kolportażu: ul. Wyzwolenia 3a. Redaktor Naczelny: WL Mroczkowski
Godziny przyjęć: Redakcja: 11-13, Administracja: 8-15 (w sobotę: 8-13), dział kolportażu: 8-18 (niedziele i poniedziałki: 8-15). Konto Nr. 40 w Oddz. Banku Gosp. Spółdz. w Olsztynie, ul. Stalina 33. Nadesłanych rękopisów Redakcja nie zwraca.

CENY OGŁOSZEŃ: Ogłoszenia reklamowe w tekście (oprócz str. 1-ej) za 1 mm wysokości 1 szpalty (szerokość 63 mm) po 30 zł. — Ogłoszenia reklamowe poza tekstem (w miejscu przeznaczonym na ogłoszenia) za 1 mm 1 szpalty po 20 zł. — Ogłoszenia urzędowe, przetargi i nekrologi (poza tekstem) za 1 mm 1 szpalty po 15 zł. — Ogłoszenia drobne po 10 zł za wyraz (najmniej 100 zł). Poszukiwania rodzin i pracy — po 5 zł za wyraz (najmniej 50 zł). Tiustym drukiem — 100 proc. drożej. — Ogłoszenia w numerach świątecznych o 50 proc. drożej. — Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

PRENUMERATA MIESIĘCZNA — 70 zł, kwartalna — 200 zł, roczna — 600 zł. Prenumeratory otrzymują pismo pocztą, lub odbierają w ustalonych punktach kolportażu. Z przyczyn technicznych w poniedziałki i dni poświęczone pismo na razie nie wychodzi.